

Jaarverslag
2019

WAT WE DEDEN IN 2019

WAT WE DOEN DOEN WE WAT WAT WE DOEN WE

Beste lezer,

Vorig jaar, toen ik het jaarverslag van 2018 schreef, was ik net een half jaar in dienst en was veel nieuw voor mij. De functie van redacteur onderzoek en ontwikkeling moest ik me eigen maken. Wat werd er van mij verwacht? Het schrijven van artikelen of columns was niet hetzelfde als wat ik gewend was. Ik moest de verhalen menselijk maken om zo een ander perspectief te laten zien. Om te inspireren.

Gaandeweg, en na meerdere gesprekken met collega's, begon ik mijn draai te vinden. Hetzelfde gold voor onderzoek. Waar moest ik onderzoek naar doen, waarom en hoe doe je dat? Eerlijk gezegd heb ik lang rondgelopen met die vragen maar uiteindelijk leerde ik dat het aspect onderzoek zo belangrijk is voor onze organisatie, dat we niet zonder kunnen. Ik heb geleerd dat onderzoek iets is dat altijd door blijft gaan. Een constant proces dat niet altijd in het kader van een voorstelling hoeft te zijn, maar ook de voedingsbodem kan zijn voor eventuele nieuwe projecten.

Het was dus zoeken voor mij. Niet alleen voor mij, maar voor het hele team. We onderzochten wat we konden, wat we wilden en hoe we dat wilden. We onderzochten wie we waren.

Nu, ruim een jaar later, kunnen we stellen dat 2019 een jaar was van verder bouwen aan de organisatie, aan een werkwijze waarin we steeds op onszelf reflecteren en investeren in relaties. Het was een jaar waarin we

DOEN WAT WAT WE DOEN WAT DOEN WE WA

WAT WE DOEN WE DOEN WAT WAT WE DOEN V

als theaterorganisatie ons sterker positioneerde, niet alleen door middel van projecten op landelijk niveau, maar ook als nieuwkomer binnen het Rotterdamse culturele en maatschappelijke veld.

We werden ook steeds meer bewust van bepaalde elementen in ons werk. Er begon een methodiek te ontstaan waarin nieuwsgierigheid, aandacht en reflectie de basis vormen. Deze aspecten zien we terug in hoe we ons te werk gingen binnen onze projecten.

2019 was tevens het jaar waarin we de redactie, ons team, hebben uitgebreid met de komst van Nurah Abdulkadir als hoofd marketing.

Het was het jaar van het schrijven aan het cultuurplan 2021-2024, van het vertrouwen van fondsen in ons werk en het jaar waarin we ons steeds meer thuis gingen voelen in de Afrikaanderwijk.

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van theaterorganisatie WAT WE DOEN. Dit is niet slechts een opsomming van wat we hebben gedaan maar vooral een beschrijving van hoe we hebben gebouwd aan de organisatie en aan onszelf. Een beschrijving van successen, leermomenten, kwetsbaarheden en gevoeligheden, met aandacht voor werkprocessen, netwerken en met het oog op zowel actualiteit als op de toekomst.

Veel leesplezier!

Rachid Benhammou
Redacteur onderzoek en ontwikkeling
WAT WE DOEN

WAT WE DEDEN

IN VOGELVLUCHT

1.0 WAT WE DEDEN in vogelvlucht

feb–mei
Byte me!

februari
Start samenwerking
NewBees

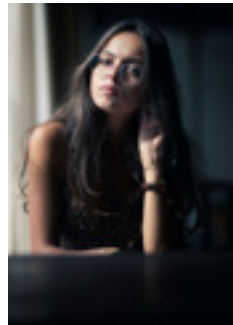
feb–jun
JA

mei–juni
Portretten JA

mei
Serious Comedy
JA

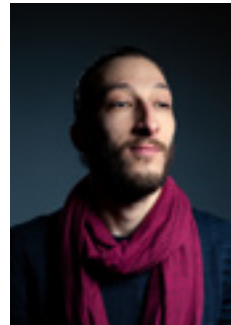
mei–juni
Iftars

juni
Sollicitatie met
THE BUDDY FILM
PROJECT en NewBees

juni
Voorstelling
bewoners 't Klooster

juni
De bruiloft

juni–oktober
Selectiedagen
*Hoe ik talent voor
het leven kreeg*

augustus
Toekenning AMIF

oktober
Debat op zuid

november–december
Repetities spelers
*Hoe ik talent voor het
leven kreeg*

1.0 WAT WE DEDEN in vogelvlucht

1.1 JA MET NASRDIN DCHAR

Op 14 februari hadden we de première van *JA*. Een persoonlijke voorstelling, waarin Gouden Kalf winnaar Nasrdin Dchar het niet louter over zijn eigen liefdesleven heeft, maar ook over schaamte, schuldgevoel en cultuurverschillen en waarin hij humor en oprecht engagement combineert. De première was op Valentijnsdag 2019 in het Internationaal Theater Amsterdam, waarna een tournee volgde van 75 voorstellingen door het hele land. De première was ook onderdeel van de opening van *Lieve Stad*, 2019. Wegens het enorme succes ging *JA* van 21 september t/m 12 december in reprise.

1.2 BYTE ME! SCHOOLVOORSTELLING MET MAAS THEATER EN DANS

Vlak na de première van *JA* begon ook *Byte me!*, de schoolvoorstelling voor het voortgezet onderwijs over privacy online. Over wat onze gegevens ons en anderen waard zijn. En over wie dat zijn, die mensen die alles zo graag van ons willen weten. Op 16 februari vond de kick-off plaats in het Maaspodium (Rotterdam) voor genodigden en daarna ging de voorstelling op tournee met meer dan 100 uitvoeringen in klassen door het hele land. Met acteurs Boyd Grund (Sam), Katelijne Beukema (Tracy) én computer I.R.I.S.

1.3 DE VOORBEREIDINGEN VOOR HOE IK TALENT VOOR HET LEVEN KREEG

Een groot deel van dit jaar hebben we besteed aan het voorbereiden van *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, onze eerste grote zalentournee. Voor deze theaterbewerking van de bestseller van Rodaan Al Galidi over het leven en wachten in het AZC gingen we op zoek naar 175 mensen met een vluchtverleden (statushouders) om mee te spelen in de voorstelling. Daarnaast bereidden we samen met creatief producent Vincent Wijnhuizen *De Expeditie* voor, een groot verdiepingsprogramma met films, lezingen, debatten, kunst en comedy.

WAT WE DEDEN

ALS TEAM

2.0 WAT WE DEDEN ALS TEAM

Wat waren de ontwikkelingen die we als organisatie hebben gemaakt? Uiteraard is het niet zo dat we in 2018 nog aan het zoeken waren naar ons profiel en dat het jaar daarop alles glashelder was. Maar de lijn begon wel zichtbaar te worden in het begin van 2019, toen we in dezelfde maand twee premières hadden; die van *JA* en die van *Byte me!* We werkten onder grote druk, maar bleven nadenken over waar we stonden en waar we aan het eind van het jaar wilden zijn. De zichtbaarheid en bewustwording van die ontwikkelingen was in het najaar wel duidelijk, toen we volop met *Hoe ik talent voor het leven kreeg* bezig waren.

Rondom de voorstelling *JA*, hebben we aardig kunnen oefenen met context en kadervorming door middel van randprogramma's. Zo realiseerden we een serie fotoportretten van gemengde koppels met bijhorende verhalen en quotes. We gingen de wijken in en spraken verschillende stellen en vroegen hen naar de verschillen en overeenkomsten in hun relatie. We nodigden wijkbewoners uit voor een speciale besloten voorstelling van *JA* in wijkgebouw 't Klooster, waar het publiek na de voorstelling met ons en met elkaar in gesprek ging over diversiteit. Maar we organiseerden ook inhoudelijke programma's voor bij de iftars (de maaltijd na zonsondergang tijdens de Ramadan) in het theater na de voorstelling, een geslaagde *Serious Comedy* avond rondom het thema van de voorstelling in Rotterdam en we hebben het uiteindelijk voor elkaar gekregen dat er een echte huwelijksvoltrekking plaats vond in het theater.

Rondom *Byte Me!* was er na elke voorstelling een nagesprek en workshop in de klas en werkten we samen met Maas theater en dans aan een online magazine over privacy, speciaal voor jongeren.

Na de premières van *Ja* en *Byte Me!* begonnen we met de praktische voorbereidingen voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Deze megaproductie, naar de bestseller van Rodaan Al Galidi, gaat over het leven in een azc en wat eindeloos wachten met je doet. Het voorbereiden hiervan was een ander proces dan bij onze eerdere projecten en vergde een andere manier van werken en denken. Nu moesten we samenwerken met meerdere artistieke partners en maatschappelijke organisaties, spelers met een vluchtverleden werven en een groot verdiepingsprogramma vormgeven. Daarom is er in het jaarverslag veel aandacht voor dit proces.

WAT WE DEDEN

MET DE LIEFDE

3.0 WAT WE DEDEN MET DE LIEFDE

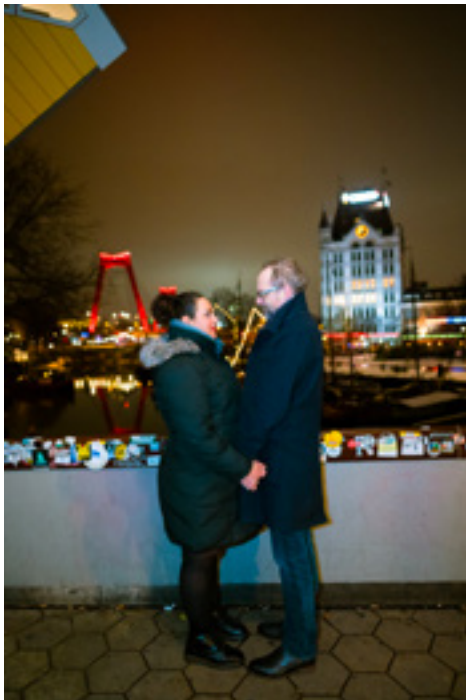
Verschillen in afkomst en cultuur vormen niet op voorhand een belemmering voor een gelukkige liefdesrelatie en gemengde relaties zijn niet op voorhand problematisch. Maar toch lopen deze relaties, hoe groot de diversiteit ook is in Nederland, vaak tegen dilemma's aan. Deze dilemma's vind je ook in de samenleving terug. Naast alle mooie dingen die een diverse samenleving met zich meebrengt, bestaan er ook zorgen, vragen en twijfels. Hoe moeten we met elkaars verschillen en met elkaar omgaan? Waar liggen de verbanden? Wat is het geheim om elkaar te versterken?

**“Het mooiste wat je dit seizoen in het theater gaat zien”
– Het Parool**

“Het positivisme van Nasrdin is aanstekelijk” - NRC

Daarom trapten we het jaar af op Valentijnsdag met de première van *JA*, de solo-voorstelling van Nasrdin Dchar, in het Internationaal Theater Amsterdam. *JA* is een intiem portret over zijn zoektocht naar volwassenheid en de liefde voor zijn vrouw. De voorstelling gaat ook over de verschillen en hobbels die je meemaakt wanneer je in een zogenaamde 'gemengde relatie' zit. Na de première regende het sterren en lovende recensies in verschillende kranten en magazines.

Wij willen het met ons publiek graag over de wereld om ons heen hebben. Op verschillende manieren. Door voorstellingen te maken, maar ook door letterlijk in gesprek te gaan op interactieve avonden of door uitdagende artikelen te schrijven. Rondom een voorstelling organiseren we daarom altijd levendige programma's en bij *JA* bestond dat uit de volgende onderdelen:

3.1 FOTOREPORTAGE

Fotograaf Marwan Magroun (winnaar De Kracht van Rotterdam) heeft portretten gemaakt van negen Rotterdamse gemengde koppels. Samen vertegenwoordigen deze koppels de grensoverschrijdende en universele kracht van de liefde en staan zij symbool voor het prachtige kleurenpalet van Rotterdam. Bij de fotoserie horen ook verhalen per koppel. Aan de hand van interviews zijn deze verhalen vervolgens opgetekend en elke week publiceerden we een verhaal en foto op onze website en op social media.

De fotoreportage was in de foyers te zien bij elke voorstelling en werd ook gepresenteerd tijdens de *Serious Comedy* avond. Ook is er een mooie inzichtelijke digitale versie van de hele serie online gezet. We hebben een poging gedaan om een tijdelijke expositie in het stadhuis of het Timmerhuis in Rotterdam te organiseren. Dat bleek ingewikkelder dan we dachten.

Tijdens de gesprekken met de koppels kwam er telkens één belangrijk gegeven terug in de verhalen: dat een gelukkig en 'gemengd' liefdesleven niet zomaar bestaansrecht heeft. Het is, net als in een diverse samenleving, een kwestie van elkaar en elkaars verschillen accepteren, aan de relatie blijven werken en nooit uitgaan van vanzelfsprekendheid. Wat wij als team vooral leerden, was dat deze verhalen als inspirerende voorbeelden kunnen dienen in de maatschappij. Dat mensen die van elkaar houden respectvol met elkaars verschillen in afkomst, cultuur en religie kunnen omgaan. En dat stemt hoopvol.

3.2 SERIOUS COMEDY IN THEATER ZUIDPLEIN

Aan de slag gaan met wat er in de samenleving speelt, middels theater, onderzoek en dialoog. Dat is WAT WE DOEN. Een voorbeeld van hoe we die drie elementen bij elkaar brengen is *Serious Comedy*, waarbij we een onderwerp laten behandelen door wetenschappers én comedians. In 2019 organiseerden we een *Serious Comedy* over gemengde relaties.

Deze keer gingen cabaretier Howard Komproe, cultuursocioloog Samira van Bohemen, cross-cultureel systeemtherapeut Maggie Wood en presentator Patrick Nederkoorn het hebben over de liefde en dan vooral de liefde binnen gemengde huwelijken.

Dr. Samira van Bohemen is cultuursocioloog en Universitair Docent identiteit en populaire cultuur aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar houdt zij zich bezig met onderzoek naar de sociale achtergronden en implicaties van plezier. Binnen dit kader doet zij onder andere onderzoek naar jongeren, relaties en 'goede seks'. Cross-cultureel systeemtherapeut Maggie Wood houdt zich bezig met de knelpunten waar mensen in bi-culturele relaties tegenaan lopen. Cabaretier Howard Komproe legde zijn eigen relatie op humoristische wijze onder de loep en nam ons mee naar de wereld van de liefde en wat er allemaal komt kijken bij het in standhouden van een gemengde relatie. Theatermaker en presentator Patrick Nederkoorn praatte de avond liefdevol aan elkaar en betrok het publiek erbij. Eregast van de avond was de Rotterdamse wethouder van onderwijs en cultuur, Said Kasmi.

Serious Comedy met Howard Komproe
Fotografie: Marlissa Hilkmann

3.3 IFTARS

Rondom een aantal voorstellingen in verschillende theaters in het land organiseerden we een iftar na de voorstelling met een randprogramma. Dit waren lezingen, debatten of optredens.

Zo kwam in Den Haag Europarlementariër Kati Piri (in Brussel verantwoordelijk voor buitenlandse zaken, mensenrechten, asiel & emigraties) een lezing geven over mensenrechten en droegen Rabbijn Lody van der Kamp en Oumaima in Amsterdam voor uit hun indrukwekkende briefwisseling 'Over muren heen'. Winnares van de El Hijra literatuurprijs, Siham Amghar droeg in Breda gedichten voor uit eigen werk (over verbinding en samenleven) en werd muzikaal begeleid op de ud (Arabische luit).

De iftars en de randprogramma's daaromheen werden georganiseerd om van elkaar en van elkaars cultuur te leren. Met elkaar eten betekent met elkaar praten en voor elkaar openstaan.

3.4 VOORSTELLING SPECIAAL VOOR BEWONERS AFRIKAANDERWIJK

Sinds enige tijd werkt WAT WE DOEN vanuit verzamelgebouw 't Klooster in de Afrikaanderwijk omdat dat een plek is waar we letterlijk en figuurlijk midden in de samenleving zitten. En een plek waar we maatschappelijke organisaties onze burens kunnen noemen.

De Afrikaanderwijk is een oude arbeiderswijk, ontstaan rond 1900, toen een groot aantal havens op Zuid werd gegraven en de wijk veel havenarbeiders trok. In de jaren '70 werden veel gastarbeiders naar de wijk gehaald om in de havens te werken. En zo ontstond de wijk zich tot een van de meest multiculturele wijken van Nederland. De wijk kent een enorme levendigheid, die je proeft als je door de straten loopt of op marktdagen. Maar de wijk heeft ook haar problemen, zoals armoede, werkloosheid of achterstallig onderhoud van de woningen. Maar de wijkbewoners helpen elkaar ondanks de problemen en staan voor elkaar klaar. Men komt bij elkaar in buurthuizen om elkaar beter te leren kennen of om samen de straat op te leuken. De Afrikaanderwijk kent nu ook een transformatie door sloop en nieuwbouw. Hierdoor worden oude wijkbewoners gedwongen om elders te gaan wonen en komen daar nieuwe bewoners voor in de plaats.

Omdat de landelijke tournee van JA een succes was met uitverkochte zalen, besloten we dat we deze voorstelling wilden tonen aan onze burens in de Afrikaanderwijk. En we wilden ook dat het publiek na de voorstelling met Nasrdin Dchar en artistiek leider Floris van Delft in gesprek kon gaan. Om het te hebben over het

JA in 't Klooster | Fotografie Marissa Hilkmann

maakproces, over de liefde en over hoe wij het best om kunnen gaan met elkaars verschillen.

Het was een mooie avond in een bomvol theaterzaaltje met een zo divers mogelijk publiek, bestaande uit bewoners van de Afrikaanderwijk, maatschappelijke organisaties, relaties van WAT WE DOEN, theaterliefhebbers en ambtenaren van de gemeente Rotterdam.

Na de voorstelling gingen Nasrdin en Floris in gesprek met het publiek. Een vlot, persoonlijk en vooral openhartig nagesprek was het resultaat, waarbij oprechte vragen werden gesteld aan Nasrdin over zijn persoonlijk verhaal en er ook een discussie in de zaal ontstond over gemengde relaties. Het publiek was ook geïnteresseerd in het maakproces. Floris legde het hele proces uit vanaf hoe het idee was ontstaan, tot aan de première.

Het allermooiste waren de reacties en verhalen van het publiek zelf. Zo vertelde een vrouw, met Marokkaanse roots, getrouwd met een Nederlandse man, een prachtig verhaal: "Mijn man en ik zijn al jaren bij elkaar, maar onze ouders hadden elkaar nog niet ontmoet. Tot die ene voorstellingsavond in Zoetermeer. Wij bedachten dat het bezoeken van deze voorstelling, die onderwerpen als gemengde relaties en culturele verschillen behandelt, hét moment moest zijn om onze ouders aan elkaar voor te stellen. En zo geschiedde het."

Huwelijksvoltrekking na laatste voorstelling JA
Fotografie Lorenzo Obrie

3.5 DE BRUILOFT

Begin juni voltrok zich iets bijzonders in *De Kleine Komedie*. Het begon allemaal een paar maanden eerder als een ludiek idee in ons kantoor. We vroegen ons af hoe het zou zijn wanneer Nasrdin Dchar een gemengd bruidspaar officieel zou trouwen in het theater.

Het idee ontpopte zich in een maandenlange serieuze operatie. Want er kwam aardig wat bij kijken. Er werd een verzoek ingediend bij de afdeling Burgerzaken. Daarnaast moest Nasrdin een bewijs van goed gedrag inleveren, de zogeheten VOG. Toen de aanvraag goedgekeurd werd, werd Nasrdin door de rechter beëdigd om voor één dag BABS te zijn.

Ondertussen riepen we stelletjes op om zich aan te melden, met een YouTube filmpje van één minuut waarin ze vertellen waarom zij graag door Nasrdin getrouwd wilden worden. Er waren leuke, grappige, ontroerende en gekke inzendingen en Nasrdin zelf mocht het winnende koppel selecteren. Dat werden de Vlaardingers Robin en Meddy.

Het werd een echt huwelijk met een heuse weddingplanner en de bruiloft werd tot in details besproken. De bloemen, de muziek, de geloften, wel of geen confetti, de opkomst van de bruid in de theaterzaal, het licht, de getuigen, de bloemenmeisjes én het bruidsmeisje.

En zo sloot Nasrdin zijn tournee af op 2 juni af met na de voorstelling een echte bruiloft. Op het toneel stonden Robin en Meddy tegenover trouwambtenaar Nasrdin, die hen het JA woord tegen elkaar liet uitspreken.

WAT WE DEEDEN

MET PRIVACY

4.0 WAT WE DEDEN MET PRIVACY

Vanaf eind februari toerden we met de voorstelling *Byte Me!* langs scholen door het land. *Byte Me!* ging over privacy online. Over wat onze gegevens ons en anderen waard zijn. En over wie dat zijn, die mensen die alles zo graag van ons willen weten. Na meer dan honderd gespeelde voorstellingen, inclusief bijhorende workshops, sloten acteurs Boyd Grund (Sam), Katelijne Beukema (Tracy) én computer I.R.I.S. de tournee af op het Rudolph Pabus Cleveringa Lyceum in Appingedam.

Katelijne Beukema in *Byte me!*
Fotografie Sjoerd Kelderman

We leven in een tijd waar je niet om digitalisering heen kunt én tegelijkertijd privacy een belangrijk aspect in ieders leven is. Dat wat digitalisering mede mogelijk maakt, is tegelijkertijd ook hetgeen dat een van de grootste uitdagingen met zich meebrengt: wie heeft toegang tot welke data?

Daarom wilden we het vooral met jongeren hebben over wat onze gegevens ons en anderen waard zijn. Over geheimen, over in hoeverre jongeren hun gegevens toegankelijk maken en over hoe je daarmee om kunt gaan. In een mix van een voorstelling in de klas en een 'crime scene investigation' gingen we op zoek naar de grenzen van privacy.

Opvallend in deze interactieve voorstelling was het speciaal ontworpen, virtuele personage I.R.I.S. Deze sprekende computer is ontwikkeld en gebouwd door Willem Weemhoff, Frederick Rodrigues en Martino Morandi. Deze programmeurs en ontwerpers hebben hier maandenlang hard aan gewerkt.

Voor *Byte Me!* maakten we gebruik van open source tools om een virtueel personage te creëren dat interactie met de leerlingen en acteurs kon hebben. De acteurs gaven aan het begin instructies om in te loggen bij computer I.R.I.S. I.R.I.S. stuurde vervolgens de klas berichten, praatte mee in de voorstelling en op hun smartphones moesten de leerlingen meerkeuzevragen beantwoorden; “Heb je iets te verbergen?” I.R.I.S. toonde meteen de uitslagen in procenten. “Wie neemt er wel eens een naaktfoto van zichzelf?” Vingers gingen omhoog en iedereen praatte, wees en discussieerde met elkaar. Twee meiden belandden in een heftig gesprek na de stelling: “Ik heb niks te verbergen voor mijn ouders.” De ene riep hard: “Mijn ouders hoeven echt niet te weten of ik een vriendje heb of wanneer ik ongesteld ben hoor!”

De acteurs verstuurden commando's, vanaf een controller, verborgen in hun zak. Het belangrijkste detail waarmee I.R.I.S. tot leven kwam, was timing. De acteurs kenden het systeem en wisten precies wanneer acties uitgevoerd moesten worden. Daarbij geholpen door de zeer snelle responstijd van het systeem. Verbazing in de klas was er als de leerlingen hun mobieltjes tevoorschijn moesten halen. “Moeten we dit echt doen?”

Opvallend was om, in gesprekken met de acteurs, erachter te komen dat jongeren die dagelijks met internet en hun smartphones bezig zijn, eigenlijk weinig weten over wie toegang heeft tot welke data. *Byte Me!* was voor velen een wake-up call.

Dat deden we overigens niet alleen met de voorstelling en workshops. In samenwerking met Maas theater en dans maakten we een online magazine, waar jongeren hun kennis konden testen over privacy, handige privacy tricks konden leren, de makers en spelers konden ontdekken, leerzame filmpjes bekijken en een personality quiz doen.

WAT WE DEEDEN

MET GRENZEN

5

5.0 WAT WE DEDEN MET GRENZEN

In het voorjaar van 2019 begonnen we met de voorbereidingen voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg*, de theaterbewerking van het veelgeprezen boek van Rodaan Al Galidi. Een indringend en humoristisch verhaal over Semmier Kariem, die asiel aanvraagt in Nederland.

We wilden van het project een ontmoeting maken tussen de vaak onzichtbare wereld van het AZC en het publiek. Daarom gingen we op zoek naar 175 mensen met een vluchtverleden uit verschillende steden om samen met een professionele cast van acteurs dit verhaal op toneel te vertellen. We wilden een vaste groep hebben die met ons mee zou reizen naar alle steden en die vervolgens in verschillende steden aanvullen met een lokale groep. Dit vanuit de gedachte dat een waardevolle ontmoeting tussen spelers en publiek na afloop van de voorstelling ook tot blijvend, lokaal contact zou kunnen leiden.

De regie van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* is in handen van Floris van Delft en WAT WE DOEN is de hoofdproducent. Voor dit project werken we samen met ICK Amsterdam, George & Eran Producties, het Amsterdams Andalusisch Orkest, De Meervaart en NewBees.

Maar *Hoe ik talent voor het leven kreeg* is meer dan een voorstelling alleen. Met de tour reist langs zes steden ook *De Expeditie* mee. In dit verdiepingsprogramma (debatten, exposities, comedy, workshops, banenmarkten, netwerkevents) verdiepen we het onderwerp en creëren we een

serie aan activiteiten die het contact tussen vluchtelingen en de Nederlandse samenleving en bedrijven vergroot door middel van het samen participeren in culturele projecten. En daarnaast ontwikkelen we, in samenwerking met maatschappelijke organisatie NewBees, een traject dat de kansen op de arbeidsmarkt voor nieuwkomers bevordert.

Floris van Delft vergeleek de ontwikkeling van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* eens met een lange bergwandeling. 'Je bent eerst aan het klimmen, zonder idee wat er achter die bergkam ligt. Als je boven komt heb je eindelijk weer uitzicht en ligt het vervolg van de route duidelijk in het volgende dal voor je. Zo ontdekten we in dit project elke keer ook weer een volgend stukje van de route: de samenwerking met partners, het schrijven van het script, het vormgeven van het team, het ontwikkelen van een verdiepingsprogramma, de gesprekken, onderzoek en de selectiedagen voor de spelersgroepen in verschillende steden.

5.1 SELECTIEDAGEN

De zoektocht naar nieuwe Nederlanders met een vluchtverleden die mee wilden doen aan de voorstelling was intensiever dan we dachten. In sommige steden moesten we echt alles uit de kast halen om mensen met een vluchtverleden te vinden die mee wilden doen. In andere steden stond men in de rij.

We organiseerden maar liefst zestien selectiedagen in zes steden. Deze selectiedagen waren bijzonder, gezellig, maar leverde soms ook emotionele momenten op. Volwassen kerels die elkaar voor het eerst ontmoetten en aan het eind van de avond als nieuwe vrienden weg gingen. Of de speler die tijdens een oefening in diepe vervoering raakte en riep: “Het maakt iets los vanbinnen.”

Wat tijdens de eerste selectiedagen opviel was de energie, positiviteit en het enthousiasme van de deelnemers. De drive spatte ervan af. Onvermoeibaar. Je zag duidelijk dat de deelnemers heel graag wilden. Ze wilden dansen, zingen, spelen, kletsen. Ze wilden vooral ook nieuwe mensen ontmoeten. Ze willen meedoen. Er ontstond al snel een zekere verbondenheid op en naast het toneel.

Het team dat aan dit project werkt, straalt kracht uit. Het is een groot project, met maar liefst vijf samenwerkingspartners die voor het eerst met elkaar samen werken. Allemaal verschillende mensen met verschillende achtergronden, disciplines en specialiteiten. Dat komt allemaal samen.

deelnemers doen
bewegingsoefeningen
tijdens een selectiedag
in Rotterdam
Fotografie: Mohammad Alzoabi

Ook achter de schermen gingen we werken met mensen met een vluchtverleden. Seeryz Jalbout, die onze onmisbare spil bleek in het coördineren van de spelers. En Mohammad Alzoabi, die binnenkwam als productieassistent maar zich ontpopte als een talentvolle fotograaf en uiteindelijk het hele project van begin af aan vast legt.

Tijdens de voorbereidingen bleven we ons ook honderdduizend dingen afvragen. Doen we het goed? In welke taal moeten we communiceren? Voelt iedereen zich veilig genoeg? Om grip te krijgen, om het te begrijpen. Soms hadden we, of kregen we, geen antwoord. Maar je was er wel mee bezig.

5.2 NEWBEES EN THE BUDDY FILM PROJECT

In de voorbereidingen was de samenwerking met The Buddy Film Project en NewBees inspirerend en vormend.

The Buddy Film Project koppelt gevluchte filmprofessionals aan hun Nederlandse collega's. De organisatie fungeert als startloket en podium voor gevluchte professionele filmmakers en creatievelingen en wil hen middels workshops, coaching en concrete filmprojecten helpen naar betaald werk.

NewBees bereidt nieuwkomers (mensen met een vluchtverleden) voor op een baan in onze samenleving. Ze matchen nieuwkomers met traineeships bij lokale ondernemingen en organisaties, waarbij talent en gelijkwaardigheid centraal staan.

The Buddy Film Project heeft ons geholpen bij het vinden van spelers, en we hebben samen met hen en NewBees ook een dag met sollicitatiegesprekken voor allerlei functies binnen het project opgezet. Wij hadden zes functieomschrijvingen gemaakt en samen hebben we meer dan dertig mensen met een vluchtverleden gesproken. Op basis van deze gesprekken hebben we zes mensen achter de schermen aangenomen.

Met NewBees hadden we in eerste instantie een verstandshuwelijk. Voor het aanvragen van een grote Europese subsidie hadden we een maatschappelijke partner nodig. Maar gaandeweg het samenwerken bleek de begeleiding van de nieuwkomers die mee gingen doen aan de productie van grote waarde. Ze zochten mee naar spelers. En zij gaven een onderdeel van *De Expeditie* vorm, met pitch workshops en traineeships om talentvolle nieuwkomers en bedrijven aan elkaar te koppelen.

Natuurlijk waren wij al in staat om samen te werken met andere partijen, maar nu gingen we een verbinding aan die verder ging dan alleen gezamenlijk een productie uit de grond te stampen. Voor ons was het bijzonder omdat we op een nieuwe manier begonnen te werken; niet alleen meer vanuit de theatergedachte, maar veel meer met het oog op het leggen van duurzame verbindingen.

Dit bracht ook uitdagingen met zich mee; we hadden meer tijd nodig om ons te verdiepen en we kregen te maken met andere bedrijfsculturen en manieren van communiceren. Gelukkig konden we na de twee premières begin 2019 ons vrijmaken om die diepte in te gaan én grip te krijgen op waar we mee bezig waren. Die ontwikkeling zat vooral in de manier waarop we *Hoe ik talent voor het leven kreeg* zijn gaan voorbereiden.

5.3 NIEUWE COLLEGA'S

Belangrijk voor ons was dat we het niet alleen over nieuwkomers wilden hebben, maar dat we ook met hen wilden werken. Op het toneel, en ook achter de schermen.

Na de sollicitatiedag met Newbees en The Buddy Film Project hadden we veel interessante mensen ontmoet. Maar kwamen we ook gelijk een vraagstuk tegen dat het hele jaar daar terug bleef komen. In welke taal communiceren we? De functieomschrijvingen hadden we uiteindelijk in drie verschillende talen de wereld in geholpen; Nederlands, Engels en Arabisch. We hebben daarna lang gediscussieerd over of we achter de schermen kunnen werken met mensen die geen Nederlands spreken. Gaan we allemaal Engels spreken? Gaan we dat ook verlangen van de theaters waar we spelen?

Een ander interessant punt was dat we, Nederlands georganiseerd als we zijn, strakke functieomschrijvingen hadden gemaakt. Alleen bleek de ervaring van de kandidaten vaak niet precies binnen die omschrijvingen te passen. Ze hadden bijvoorbeeld wel een beetje productiewerk gedaan, maar ook wat techniek en wat acteerwerk. Voor ons betekende dit ook loslaten van een manier van denken en kijken hoe we mensen zo goed mogelijk op hun plek konden krijgen.

Bij het in dienst nemen vonden we gelijkwaardigheid erg belangrijk. Het was geen kwestie van een blik nieuwkomers openen, maar zoeken naar mensen waar je een commitment mee kunt krijgen. Een mooi voorbeeld is spelers coördinator Seeryz Jalbout. Zelf gevlucht en nieuwkomer, maar eenmaal in dienst ging ze keihard aan de slag en tijdens de eerste selectiedagen voor spelersgroepen bleek pas wat een belangrijke spil in het geheel ze was. Het werven van spelers met een vluchtverleden in verschillende steden bleek geen makkelijke opdracht

maar, door haar volharding en enthousiasme kreeg ze het toch voor elkaar. Seeryz was voor de spelersgroepen niet alleen de contactpersoon, maar ze werd op een gegeven moment ook gezien als ambassadeur van alle spelers. Iemand waar je altijd terecht kunt en je verhaal kwijt kunt. Het feit dat zij zelf ook een vluchtverleden heeft en de taal van veel van de spelers sprak was daarin ook heel belangrijk.

spelerscoördinator Seeryz
samen met speler Farouk
Fotografie: Mohammad Alzoabi

5.4 EUROPESE STEUN

In de zomer kregen we te horen dat we voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* een grote subsidie kregen van het Europese Asiel, Migratie en Integratiefonds. Het AMIF is een onderdeel van de subsidieregeling voor de Europese migratie- en veiligheidsfondsen, met als doel de omgang met migranteninstromingen te bevorderen en een Europese aanpak voor asiel en migratie verder te ontwikkelen.

Blijdschap bij het team van WAT WE DOEN en NewBees, want dankzij deze financiële injectie, naast die van een aantal andere fondsen, konden we namelijk de reis, waar we met z'n allen aan waren begonnen, naar een veel hoger plan tillen.

Met dit project wilden we ook bereiken dat statushouders en bewoners van AZC's zich nog meer onderdeel zouden kunnen maken van de maatschappij en mee zouden kunnen doen in de nieuwe samenleving waarin ze terecht zijn gekomen. Niet alleen door hen de mogelijkheid te bieden aan de voorstelling deel te nemen, maar ook door ons verdiepingsprogramma *De Expeditie*, dat met de voorstelling meereist.

Voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* zijn er prestatieafspraken gemaakt en is er een zekere kruisbestuiving binnen de samenwerking met NewBees; zij helpen ons bij de begeleiding van nieuwkomers die meespelen in de voorstelling, en wij helpen hen met onder andere de diversiteitsworkshops, als onderdeel van *De Expeditie*.

Migratie in beweging

Europese Unie
het fonds voor asiel, migratie en
integratie

5.5 DEBAT OP ZUID: IS HET KUNST OF DOET HET OOK WAT?

Tijdens de voorbereidingen hadden we behoefte aan reflectie op ons handelen. Een aantal vragen en dilemma's bleef terugkomen. Zaten we met onze aanpak op het goede pad? Gaan we die impact, die we voor ogen hebben, voor elkaar krijgen? En wat is (ethisch) verantwoord in het werken met deze groep mensen? Maar bovenal: hoe kan kunst en cultuur het best gebruikt worden om verschillende werelden bij elkaar te brengen?

Daarom organiseerden we in het najaar een debat in Theater Zuidplein. Onder leiding van moderator Zoë Papaikonomou, gingen panelleden Karima El Bouchtaoui (Theater INCLUSIEF), Melody Deldjou Fard (raadslid Utrecht), Dewi Reijs (The Buddy Film Project) en Annemiek Dresen (NewBees) in debat over dit onderwerp.

Ook het onderwerp van 'welke taal?' kwam weer naar voren. Er ontstond een gesprek in de zaal, waar niet alleen professionals uit de kunst- en cultuurwereld zaten, maar ook mensen met een vluchtverleden zelf. Een van de vragen was: moeten de bewoners van het AZC in de voorstelling gebrekkig Nederlands

spreken, met het risico dat ze dommer overkomen dan ze zijn?

Op basis van het gesprek op die avond is er gekozen om wel in gebrekkig Nederlands te beginnen maar dat door de voorstelling heen steeds minder gebrekkig te laten worden.

Aan het eind van het debat gaf iemand uit het publiek in het Engels aan dat hij het jammer vond dat dit debat in het Nederlands werd gehouden, en hij daardoor veel niet meekreeg. We hadden niet gecheckt in welke taal we zouden praten. Dat hebben we daarna altijd gedaan.

Dewi Reijs (The Buddy Film Project) aan het woord tijdens het debat | Fotografie Mohammad Alzoabi

ARTISTIEK

Floris vormt een wachtrij met deelnemers tijdens een selectiedag in Utrecht
Fotografie Mohammad Alzoabi

6. ARTISTIEK

Ons werk is vaak heel concreet. Onze stijl heeft iets weg van stand up comedy. Niet in de zin dat het altijd om te lachen is, maar dat we het heel direct hebben waar we het over willen hebben en dat we dat altijd doen in connectie met de zaal, met het publiek. In *JA* bijvoorbeeld vertelt Nasrdin als zichzelf het publiek over zijn eigen leven. We komen er steeds meer achter dat het bij die stijl gaat om eenvoud en waarachtigheid. Je moet geloven dat Nasrdin daar als zichzelf staat en dat het zijn verhaal is en daarvoor zijn we vaak eindeloos aan het schaven tot we een zuivere vorm over hebben waarin je als publiek niet wordt 'afgeleid' door het feit dat het theater is. Het is een eindeloos spannende zoektocht die we steeds beter weten te maken. En eentje die bijvoorbeeld George Tobal en Eran Ben-Michaël (partners bij *Hoe ik talent voor het leven kreeg*) ook goed kennen.

Bij *Hoe ik talent voor het leven kreeg* wilden we ook een nieuwe artistieke uitdaging. Daarom hebben we met Emio Greco en Pieter C. Scholten, de choreografen van ICK Amsterdam, de 'choreografie van het wachten' ontwikkeld. Het leek ons spannend om het concrete van onze theatertaal te combineren met het abstracte van hun dansaal.

We vonden elkaar in het feit dat we beiden in ons werk vertrekken vanuit wat er is. Voor Emio en Pieter moet het lichaam van een danser/beweger niet in een bepaalde mal, maar gaat het juist om de individuele invulling van de bewegingen. Dat is voor ons net zo. Ons basisidee is veel meer het bepalen van de grenzen van het speelveld, dan dat we vanaf moment nul precies weten wat het moet worden.

Ook hier hebben we moeten zoeken naar een taal. Hoe begrijpen we wat we willen, waar we naar op zoek zijn, wat we mooi of goed vinden? Het fijne was dat we veel selectieavonden hadden gehad waarop we elke keer al met beweging werkten (en zo stiekem al wat eerste ideeën en materiaal konden maken). En dat het fysieke ook in de repetitieruimte veel taalbarrières ophief. We hadden even geen woorden nodig om toch samen te kunnen werken.

Het uitvinden van die nieuwe artistieke taal was heel spannend, maar leverde ook weer veel inspiratie op. En gedachten over de manieren waarop je een verhaal kan vertellen. En dat onze directe manier van vertellen niet minder wordt door de toevoeging van abstracte elementen. Deze samenwerking heeft de deur geopend voor meer van dit soort samenwerkingen.

ZICHT- BAARHEID

7. ZICHTBAARHEID

Het was ook het jaar waarin we steeds beter werden en groeiden in het onszelf profileren als zijnde een theaterorganisatie die meer doet dan alleen theater maken. Voor het uitkomen van *Hoe ik talent voor het leven kreeg* waren we niet genoeg zichtbaar en waren we meer met inhoudelijke aspecten bezig dan met structurele profilering. Daar kwam verandering in met de komst van ons hoofd marketing, Nurah Abdulkadir. We begonnen onze naam en verhaal nadrukkelijk uit te dragen. De website werd beter gebruikt en binnen het gebruik van sociale media kwam een structuur waardoor we al snel een stijging zagen in bezoekersaantallen van onze website. Ook onze Facebook pagina, Twitteraccount en Instagram kregen meer volgers.

CIJFERS

Wat betreft social media, hebben we in 2019 vooral ingezet op Facebook en Instagram. Twitter werd ook wel gebruikt maar slechts bij het posten van artikelen op de website. Op Facebook stegen we van 1059 naar 1332 volgers in 2019. Op Instagram hadden we 834 volgers, een stijging van ongeveer 300 volgers. Dit was vooral te merken toen we in het najaar startten met de selectiedagen voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg*.

In 2019 is de WAT WE DOEN website ruim 20.810 keer bezocht. Dit is 4% meer ten opzichte van 2018. Ruim 42% van het totale verkeer op onze website was afkomstig van de Google Grants advertenties. Hierdoor is het de grootste bron van verkeer voor WAT WE DOEN.

De best bezochte 'Project' pagina's (exclusief *Hoe ik talent voor het leven kreeg*) waren:

- JA met 4.870 online bezoeken, waarvan 74% afkomstig was van de advertenties
- *Serious Comedy* met 560 online bezoeken, waarvan 6% afkomstig was van de advertenties

De 'Onderzoek' pagina's zijn in 2019 ruim 7.870 keer online bezocht. Dit is een mooie stijging van 158% t.o.v. 2018. Gemiddeld is ruim 31% van al het verkeer op de diverse 'Project' pagina's afkomstig van de advertenties via Google Grants.

Lancering website *Hoe ik talent voor het leven kreeg*:

In oktober was daar de lancering van project website Talent voor het leven (talentvoorhetleven.nl)

* De website kreeg sinds oktober ruim 1.980 online bezoekers

* Via de advertenties bezochten zo'n 1.280 mensen de website (tot 31 dec)

PUBLIEK

Publiek na afloop van JA in 't Klooster
Fotografie Marlissa Hilkmann

8. PUBLIEK

Als het gaat om publieksbereik, kunnen we stellen dat we in 2019 wederom een zeer gemengd publiek hebben bereikt. Je zag bij JA een gemêleerd publiek, bestaande uit theaterliefhebbers, maar ook fans van Nasrdin Dchar (veel Marokkaanse Nederlanders), ouderen en jongeren. *Byte Me!* was een schoolvoorstelling, dus tieners/jongeren in de leeftijd van 12 t/m 16 jaar.

Serious Comedy (serie avonden waarin we stand-up comedy met ons onderzoek naar maatschappelijke vraagstukken combineren en wetenschappers samen met comedians en publiek met het publiek een maatschappelijk thema behandelen) is een concept met verschillende disciplines, en dus ook verschillende doelgroepen. Zo zag je bijvoorbeeld theater- en cabaretliefhebbers in de zaal, maar ook mensen die speciaal voor het wetenschap-gedeelte kwamen. Het was bijzonder om zoveel jonge mensen te mogen verwelkomen.

Interessant was vooral de voorstelling *JA* in de Afrikaanderwijk, speciaal voor wijkbewoners en onze relaties. Het publiek was zo divers als maar mogelijk, bestaande uit bewoners van de Afrikaanderwijk, maatschappelijke organisaties, relaties van WAT WE DOEN, ambtenaren van de gemeente én theaterliefhebbers. Onder de wijkbewoners waren veel mensen die normaliter nooit naar het theater gaan. Maar desondanks zag je vooral na de voorstelling dat mensen met elkaar in gesprek gingen. En daar deden we het voor.

HOE VAAK WE HET DEDEN

IN 2019

9

JA in 't Klooster
Fotografie Marlissa Hilkmann

9. HOE VAAK WE HET DEDEN IN 2019

In 2019 hadden we 105 speelbeurten van *JA* en 107 speelbeurten van *Byte Me!*. Bij de 235 speelbeurten in 2017 en 2018 tellen we dus 212 speelbeurten in 2019 op waarmee we komen op 447 (target 270) in de eerste drie jaar van het kunstenplan. Met 32.961 bezoekers zitten we bijna 24.000 boven het begrote aantal. Dit kwam door de goedlopende tour en reprisetournee van *JA* en *Byte Me!*.

WAT WE DEDEN

MET KANSEN EN RISICO'S

Emio Greco (ICK) samen met een deelnemer op een selectiedag Amsterdam
Fotografie Mohammad Alzoabi

10. WAT WE DEDEN MET KANSEN EN RISICO'S

Hoe langer we met elkaar aan de slag gingen, hoe meer we ons onze missie eigen maakten, namelijk het met mensen om ons heen praten over maatschappelijke onderwerpen middels theater, dialoog en onderzoek. De identiteit en signatuur van WWD wordt steeds duidelijker te herkennen. Niet alleen voor de buitenwereld, maar ook voor onszelf.

Daar waar we in 2018 nog hier en daar aan het zoeken waren, begonnen in 2019 de contouren meer en meer vorm te krijgen. We zochten naar manieren om middels theater, onderzoek en dialoog een meerwaarde te zijn voor de samenleving. Die vonden we. Door gesprekken te voeren met organisaties en individuen. Door goed te kijken naar wat er speelt in het land, in een stad of in een wijk. Door vervolgens te brainstormen en samenwerkingen aan te gaan. Door niet alleen met een artistiek oog te kijken naar mogelijkheden, maar ook met onze eigen ogen naar maatschappelijke vraagstukken.

We waren ons ook bewust van de gevaren die dat met zich meebrengt. Bewust van de risico's van te veel hooi op je vork nemen, van de schoenmaker die wel bij zijn leest moest blijven en van verwachtingspatronen die misschien niet altijd strookten met die van de bezoekers. Ook waren we nog aan het zoeken naar de juiste rollen bij de juiste personen in het team.

Nu, een jaar verder, zien we dat die zoektocht niet voorbij is, maar anders.

We zitten in een nieuwe fase. Een fase waarin de teamleden precies weten wat er van ze verwacht wordt en de juiste mensen op de juiste plekken zitten. Maar ook de fase waarin we een methodiek hebben ontwikkeld die ook zichtbaar is.

Bij WAT WE DOEN werken mensen die nieuwsgierig zijn, empathisch vermogen hebben en oprechte aandacht voor de mens hebben. Maar we maken ons ook zorgen. Om de maatschappij, om de wereld en om de menselijkheid. Die bezorgdheid zorgt ervoor dat we met gevoel, voorzichtigheid, maar bovenal met een immense nieuwsgierigheid aan onze projecten werken. We houden de actualiteiten nauw in de gaten en laten ons graag informeren.

Maatschappelijke vraagstukken proberen we persoonlijk voor onszelf, maar vooral ook als team om te buigen naar kansen en mogelijkheden. Wat kunnen wij als organisatie betekenen? En hoe doen we dat?

Hoe we dat doen kun je zien aan de manier van hoe we aan de projecten werken. Hoe we met samenwerkingspartners omgaan en hoe we altijd alert blijven. We zijn enerzijds niet bang om uitdagingen aan te gaan en tegelijkertijd doen we er alles aan om zo goed mogelijk te presteren. Wel met oog op menselijkheid.

Onze sterke kanten hangen veelal samen met de risico's. Het staat niet vast hoe we over een maand iets aanpakken. Daarom zijn onderzoek, discussies en productieprocessen van grote waarde. Ons werk kent draaiboeken, maar we blijven open staan om die aan te passen. Zo blijven we bijstellen, omdat we geloven dat de sociale, artistieke, organisatorische en zakelijke processen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Omdat we ons soms op onbekend terrein begeven is het van belang om constant kritisch naar ons werk en onszelf te blijven kijken.

Tegelijkertijd kan dit ook spannend zijn voor bijvoorbeeld onze partners, die misschien gewend zijn om op een andere manier te werken. Dat hebben we ook gemerkt bij de eerste gesprekken met onze partners bij *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Maar ons enthousiasme, nieuwsgierigheid en onze manier van werken zorgden voor vertrouwen.

We zijn ons bewust van de risico's, maar zien vooral veel kansen en met een ervaren redactie met ieder zijn eigen expertise, kan WAT WE DOEN geen nieuwe organisatie meer genoemd worden maar een die hard aan de weg timmert.

DIT WAS WAT WE DEDEN

IN 2019

11

Seeryz Jalbout op een selectiedag in Amsterdam.
Fotografie Mohammad Alzoabi

11. DIT WAS WAT WE DEDEN IN 2019

Het was een interessant en bijzonder jaar. Een jaar waarin we onszelf hebben gevonden en we gegroeid zijn. Met kleine stapjes begonnen en geëindigd met voorwaartse sprongen. We ontwikkelden onszelf, leerden elkaar én onszelf beter kennen en we zagen waar een ieder goed in is. We leerden samenwerken met partijen die op een andere manier werken. We discussieerden erop los over of we wel in het Engels konden werken. We onderzochten de culturele verschillen en het effect van het fysiek werken met specifieke spelersgroepen in het najaar.

Onze voornemens en ons werk werden gewaardeerd door de steun van Nederlandse en Europese fondsen en door lovende recensies over onze voorstellingen. We breidden het team uit en werden beter in externe communicatie en profilering. Het land leerde ons kennen, maar ook Rotterdam-Zuid, waar we ons als een vis in het water voelen.

2019 was het jaar waarin we de liefde omarmden en de liefde ons lieten omarmen. Waarin we ons lieten inspireren door gemengde koppels en ze op de gevoelige plaat hebben gezet voor in de eeuwigheid. Het jaar waarin we met JA aan één theatertour niet genoeg hadden en daarom in reprise gingen.

We hadden maar liefst 212 speelbeurten en hebben daarmee bijna het dubbele van de target behaald. Cabaretiers én wetenschappers leerden ons hoe om te gaan met verschillen, terwijl we iftars naar een hoger niveau tilden door inhoudelijke programma's te organiseren voor bij het eten en we Nasrdin Dchar een koppel lieten trouwen op het toneel.

Het was het jaar van de nieuwe privacyregels, waarin we leerden dat jongeren daar niet zo bewust mee bezig zijn en om die reden hebben we ze een spiegel voorgehouden.

2019 was ook het jaar waarin we konden beginnen met de voorbereidingen, de bergwandeling, voor *Hoe ik talent voor het leven kreeg* en waarin we de uitdaging met elkaar aangingen om samen de wereld iets mooier te maken.

Rachid Benhammou
Rotterdam, maart 2020

Stichting WAT WE DOEN

Financieel Verslag 2019

A. van Eekelen 19-4-2020
 AE

V.L. Fit 17-4-'20

Inleiding

Financiering

subsidies uit publieke middelen

Subsidie FPK	€ 360.283
Subsidie Gemeente	€ 1.500
Totaal	€ 361.783

Bijdragen uit private middelen	€ 162.417
Totaal	€ 162.417

Totaal subsidies en bijdragen	€ 524.200
--------------------------------------	------------------

Cultureel ondernemerschap

Exploitatie 2019

In het verslagjaar 2019 is een exploitatieresultaat ontstaan van	€ 180.759
Begroot was een resultaat van	€ 12.578
Verschil	€ 168.180

Het eigen vermogen bedroeg per 1 januari 2019	€ 191.483
Bij: ontvangen subsidies en bijdragen 2019	€ 530.200
	€ 721.683
Bij: directe- en indirecte opbrengsten en rentebaten	€ 276.299
	€ 997.982
Af: lasten	€ 625.741
Saldo van het eigen vermogen per 31 december	€ 372.242

Inleiding

Verschillenanalyse

(een negatief verschil is nadelig ten opzichte van de begroting)

	Resultaat 2019	Begroting	Vershil
BATEN			
<u>Opbrengsten</u>			
<u>Directe inkomsten (6)</u>			
Publieksinkomsten	€ 42.497	€ 106.750	€ (64.253)
Overige inkomsten	€ 233.802	€ 44.000	€ 189.802
Totaal directe opbrengsten	€ 276.299	€ 150.750	€ 125.549
<u>Indirecte inkomsten (7)</u>	€ -	€ -	€ -
Totaal opbrengsten	€ -	€ -	€ -
<u>Bijdragen (8)</u>			
Subsidies uit publieke middelen	€ 367.783	€ 351.001	€ 16.782
Bijdragen uit private middelen	€ 162.417	€ 60.000	€ 102.417
Totaal bijdragen	€ 530.200	€ 411.001	€ 119.199
Som der baten	€ 806.499	€ 561.751	€ 244.748
LASTEN			
Beheerslasten: Personeelslasten (9)	€ 34.349	€ 10.358	€ (23.991)
Beheerslasten: Materiële lasten (10)	€ 32.746	€ 93.600	€ 60.854
Totaal beheerslasten	€ 67.095	€ 103.958	€ 36.863
Activiteitenlasten: Personeelslasten (11)	€ 291.372	€ 308.965	€ 17.593
Activiteitenlasten: Materiële lasten (12)	€ 267.272	€ 136.250	€ (131.022)
Totaal activiteitenlasten	€ 558.644	€ 445.215	€ (113.429)
Som der lasten	€ 625.741	€ 549.173	€ (76.568)
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 180.759	€ 12.578	€ 168.180
Saldo rentebaten en -lasten	€ -	€ -	€ -
Exploitatiesaldo	€ 180.759	€ 12.578	€ 168.180

de Balans per 31-12-2019

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen	€ 455.683	€ 113.655
Liquide middelen	€ 610.647	€ 304.561
Totaal vlottende activa	€ 1.066.330	€ 418.216
 Totaal Activa	 € 1.066.330	 € 418.215

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	€ 372.242	€ 191.483
Totaal eigen vermogen	€ 372.242	€ 191.483
 <u>Langlopende Schuld</u>	 € -	 € 84.375
 <u>Kortlopende Schulden</u>	 € 694.088	 € 142.356
 <u>Totaal</u>	 € 1.066.330	 € 418.215

Functionele exploitatierekening over 2019

BATEN	2019	Begroting 2019	2018
1a. Publieksinkomsten binnenland			
Recette	€ 41.397	€ 20.000	€ 59.750
Uitkoop	€ 1.100	€ 86.750	€ 32.307
Sponsoring en overige bijdragen	€ -	€ -	€ -
Partage	€ -	€ -	€ -
1. Publieksinkomsten Totaal	€ 42.497	€ 106.750	€ 92.057
Directe inkomsten	€ -	€ -	€ -
2. Sponsorinkomsten	€ 2.222	€ 4.000	€ 1.180
3a. Baten coproducties	€ 230.564	€ 40.000	€ 3.359
3b. Overige Inkomsten	€ 1.016	€ -	€ 1.231
3. Overige Directe Inkomsten	€ 231.580	€ 40.000	€ 4.590
4. Totaal Directe Inkomsten (som 1t/m3)	€ 276.299	€ 150.750	€ 97.827

Functionele exploitatierekening over 2019

BATEN - vervolg	2019	Begroting 2019	2018
5. Indirecte Opbrengsten	€ -	€ -	€ 2.114
6a. Bijdragen particulieren inclusief vrienden	€ -	€ 20.000	€ -
6e. Overige private bijdragen	€ 162.417	€ 40.000	€ 100.300
6. Overige bijdragen uit private middelen	€ 162.417	€ 60.000	€ 100.300
7. Totaal Eigen Inkomsten	€ 438.716	€ 210.750	€ 200.241
8. Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	€ 360.283	€ 351.001	€ 351.001
10a. Subsidie Gemeente Rotterdam	€ 1.500		
10b. Subsidie Gemeente Amsterdam	€ 6.000		
10. Totaal Subsidie Gemeenten	€ 7.500	€ -	€ 25.000
12. Overige bijdragen uit publieke middelen	€ -	€ -	€ -
13. Totaal bijdragen uit publieke middelen	€ 367.783	€ 351.001	€ 376.001
14. TOTALE BATEN	€ 806.499	€ 561.751	€ 576.242
INKOMSTENQUOTES			
berekende Eigen Inkomstenquote	54%	38%	35%
berekende Andere Inkomstenquote	58%	40%	41%

Functionele exploitatierekening over 2019

LASTEN	2019	Begroting 2019	2018
1. Beheerlasten: Personeel	€ 34.349	€ 10.358	€ 43.143
2. Beheerlasten: Materieel	€ 32.746	€ 93.600	€ 56.039
3. Totale beheerslasten	€ 67.095	€ 103.958	€ 99.182
Activiteitenlasten: Personeel voorbereiding	€ 254.256	€ 304.965	€ 216.688
Activiteitenlasten: Personeel uitvoering	€ 37.116	€ 4.000	€ 68.184
4. Activiteitenlasten personeel	€ 291.372	€ 308.965	€ 284.872
Activiteitenlasten materieel voorbereiding	€ 10.733	€ 22.500	€ 9.633
Activiteitenlasten materieel uitvoering	€ 11.493	€ 46.250	€ 67.535
Marketing	€ 11.814	€ 11.500	€ 18.678
Lasten Randprogramma	€ 11.430	€ 6.000	€ 6.087
Educatieve activiteiten	€ -	€ -	€ -
5. Activiteitenlasten materieel	€ 45.469	€ 86.250	€ 101.934
6. Lasten coproducties	€ 221.803	€ 50.000	€ 81.823
7. Totale activiteitenlasten Lasten	€ 558.644	€ 445.215	€ 468.629
8. Totale lasten	€ 625.741	€ 549.173	€ 567.813
9. Saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ 180.759	€ 12.578	€ 8.429
10. Saldo rentebaten/-lasten	€ -	€ -	€ -
11. Exploitatieresultaat	€ 180.759	€ 12.578	€ 8.429
Personele bezetting (beheer + activiteiten)			
Fte. Vast in dienst	-		
Fte. Tijdelijk in dienst	3,85		
Fte. Inhuur	-		
Totaal fte. Personele bezetting	3,85		
Vrijwilligers	17		

Toelichting op de balans per 31-12-2019

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
<u>Vorderingen</u>		
Debiteuren	€ 170.432	€ 34.886
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>		
Nog te ontvangen subsidie	€ 53.159	€ 19.500
Totaal nog te ontvangen bedragen	€ 53.159	€ 19.500
<u>Te vorderen belastingen en premies</u>		
Omzetbelasting	€ 3.099	€ 21.618
	€ 3.099	€ 21.618
<u>Overige Vorderingen</u>		
Vooruitbetaalde pensioenpremies	€ 4.017	€ 3.972
Vooruitbetaalde kosten	€ 224.977	€ 33.679
Totaal overige vorderingen	€ 228.994	€ 37.651
Totaal Vorderingen	€ 455.683	€ 113.655
<u>Liquide middelen</u>		
Banktegoeden	€ 610.647	€ 304.561
Totaal liquide middelen	€ 610.647	€ 304.561
<i>De liquide middelen zijn direct opeisbaar en staan ter vrije beschikking van de stichting.</i>		
TOTAAL ACTIVA	€ 1.066.330	€ 418.215

Toelichting op de balans per 31-12-2019

PASSIVA

Eigen vermogen

saldo Algemene reserve per 1 januari	€	191.483	€	186.655
Bij: uit resultaatbestemming	€	180.759	€	4.828
Saldo Algemene reserve per 31 december	€	372.242	€	191.483
 Totaal eigen vermogen	€	372.242	€	191.483

Langlopende Schuld

Vooruit ontvangen meerjarige subsidie FPK	€	-	€	84.375
Totaal langlopende schuld	€	-	€	84.375

Kortlopende Schulden

Crediteuren	€	38.684	€	31.139
Schulden aan coproductanten	€	-	€	98.691
Totaal crediteuren	€	38.684	€	129.830

Af te dragen belastingen en premies

Loonbelasting	€	6.820	€	3.838
Totaal af te dragen belastingen en premies	€	6.820	€	3.838

Overige kortlopende schulden

Te betalen kosten	€	10.452	€	8.688
Vooruit ontvangen meerjarige subsidie FPK	€	84.375	€	-
Vooruit ontvangen subsidies	€	358.254		
Overige kortlopende schulden	€	195.503	€	-
Totaal overige kortlopende schulden	€	648.584	€	8.688

TOTAAL PASSIVA

€	1.066.330	€	418.215
---	-----------	---	---------

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Aan de stichting is door FPK voor de periode 2017 - 2020 een jaarlijkse subsidie toegekend ter grootte van € 337.500. Deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd.

Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2019

BATEN	2019	Begroting 2019	2018
<u>1a. Publieksinkomsten binnenland</u>			
Recette	€ 41.397	€ 20.000	€ 59.750
Uitkoopsommen	€ 1.100	€ 86.750	€ 32.307
Partage / Garantie	€ -	€ -	€ -
<u>Publieksinkomsten totaal</u>	€ 42.497	€ 106.750	€ 92.057
<u>2a. Directe Inkomsten</u>			
Directe Sponsorinkomsten	€ 2.222	€ 4.000	€ 1.180
Co-productie bijdrage	€ 230.564	€ 40.000	€ 3.359
Auteursrechten	€ -	€ -	€ -
Educatieve activiteiten	€ -	€ -	€ -
Opbrengsten Horeca	€ -	€ -	€ -
Opbrengsten Randprogramma	€ -	€ -	€ 1.159
Overig directe inkomsten	€ 1.016	€ -	€ 72
<u>Subtotaal directe inkomsten totaal</u>	€ 233.802	€ 44.000	€ 5.770
3 Totaal Directe Inkomsten (som 1 t/m 2)	€ 276.299	€ 150.750	€ 97.827
<u>Indirecte opbrengsten</u>	€ -	€ -	€ 2.114

Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2019

BATEN - vervolg	2019	Begroting 2019	2018
<u>Subsidies uit publieke middelen</u>			
Subsidie FPK	€ 360.283	€ 351.001	€ 351.001
Subsidie Gemeente Rotterdam	€ 1.500	€ -	€ 25.000
Subsidies Gemeente Amsterdam	€ 6.000	€ -	€ -
<u>totaal subsidies uit publieke middelen</u>	€ 367.783	€ 351.001	€ 376.001
<u>Bijdragen uit private middelen</u>			
Fonds 21	€ 10.000	€ 20.000	€ 30.000
BNG Cultuurfonds	€ -	€ -	€ 10.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	€ 20.000	€ -	€ 10.000
BankGiro Loterij Fonds	€ 50.000	€ -	€ 15.000
VSF Fonds	€ 62.217	€ -	€ 20.000
Overige private fondsen	€ 20.200	€ 40.000	€ 15.300
<u>totaal bijdragen private middelen</u>	€ 162.417	€ 60.000	€ 100.300
Baten Totaal	€ 806.499	€ 561.751	€ 576.242

Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2019

LASTEN	2019	Begroting 2019	2018
<u>Beheerslasten: Personeel</u>			
Zakelijke Leiding	€ 4.853	€ 3.029	€ 17.600
Artistieke Leiding	€ 2.057	€ 3.029	€ 3.481
Zakelijk Producent	€ 2.810	€ 1.267	€ 7.521
Redacteur O&O	€ 2.052	€ 1.338	€ 1.424
Hoofd Marketing	€ 5.701	€ 1.695	€ 6.105
Overige medewerkers	€ -	€ -	€ -
<u>Totaal personeelslasten</u>	€ 17.473	€ 10.358	€ 36.130
<u>OVERIGE PERSONEELSKOSTEN</u>			
Overige personeelskosten	€ 16.876	€ -	€ 7.013
<u>Totaal beheerslasten: Personeel</u>	€ 34.349	€ 10.358	€ 43.143
<u>Beheerslasten: Materiële lasten</u>			
Huur	€ 4.034	€ 3.600	€ 2.277
Kantoorkosten	€ 395	€ 1.000	€ -
Administratiekosten	€ 4.208	€ 5.000	€ 5.110
Accountantskosten	€ 4.000	€ 4.000	€ 3.925
Reiskosten	€ 1.314	€ 1.000	€ 7.528
Algemene marketing	€ 11.482	€ 30.000	€ 22.809
Website	€ -	€ 10.000	€ -
Drukwerk alg.	€ 340	€ 10.000	€ -
Verzekeringen	€ -	€ 6.000	€ -
Vergaderkosten	€ 499	€ 2.000	€ 2.152
ICT	€ 1.616	€ 6.000	€ 5.823
Contributies	€ 2.794	€ 3.000	€ 2.830
Representatiekosten	€ 312	€ 1.000	€ -
Bestuurskosten	€ 504	€ 1.000	€ -
Diverse kosten	€ 1.249	€ 10.000	€ 3.584
<u>Totaal beheerslasten materieel</u>	€ 32.746	€ 93.600	€ 56.039
<u>totaal beheerslasten</u>	€ 67.095	€ 103.958	€ 99.182

Toelichting op de functionele exploitatierekening over 2019

LASTEN - vervolg	2019	Begroting 2019	2018
<u>Activiteitenlasten: Personeelslasten voorbereiding</u>			
Regisseur voorbereiding/assistentie	€ 3.148	€ -	€ 29.962
Zakelijk producent voorbereiding	€ -	€ -	€ 36.815
Acteurs voorbereiding	€ 3.000	€ 64.915	€ 41.140
Honoraria researcher	€ 26	€ -	€ 3.841
Honoraria kostuumontwerper	€ 3.000	€ 4.750	€ 6.300
Honoraria Honoraria schrijver	€ 14.294	€ 3.500	€ 21.125
Honoraria video ontwerper	€ 14.500	€ 10.000	€ -
Honoraria techniek	€ -	€ 12.000	€ 10.850
Honoraria productie	€ 18.124	€ 13.000	€ 4.667
Honoraria coordinator randprogramma	€ -	€ -	€ 6.169
Honoraria publiciteit / marketing	€ 9.255	€ -	€ 49.687
Honoraria geluidsontwerpen Muziek	€ -	€ -	€ 400
Honoraria Overig/ vrijwilligers vergoedingen	€ 8.436	€ -	€ 5.732
Kernteam: regie / script	€ 38.866	€ 57.546	€ -
Kernteam: zakelijke leiding	€ 64.661	€ 57.546	€ -
Kernteam: redacteur	€ 22.284	€ 24.069	€ -
Kernteam: producent	€ 29.669	€ 25.425	€ -
Kernteam: hoofd marketing	€ 24.992	€ 32.214	€ -
<u>totaal activiteitenlasten: personeelslasten</u>	€ 254.256	€ 304.965	€ 216.688
<u>Activiteitenlasten: Personeelslasten uitvoering</u>			
Artistieke leiding uitvoering	€ -	€ -	€ 1.965
Zakelijk producent uitvoering	€ -	€ -	€ 8.764
Acteurs uitvoering	€ 23.772	€ -	€ 31.589
Honoraria techniek uitvoering	€ -	€ -	€ 17.150
Honoraria productie uitvoering	€ -	€ -	€ 5.709
Publiciteit uitvoering	€ -	€ -	€ 3.007
Educatie	€ 13.344	€ 4.000	€ -
Honoraria Overig/ vrijwilligers vergoedingen	€ -	€ -	€ -
<u>totaal activiteitenlasten: personeelslasten</u>	€ 37.116	€ 4.000	€ 68.184
Vorbereidingskosten	€ 10.733	€ 22.500	€ 9.633
Uitvoeringskosten	€ 11.493	€ 46.250	€ 67.535
Publiciteit	€ 11.814	€ 11.500	€ 18.678
Lasten Randprogramma	€ 11.430	€ 6.000	€ 6.087
Educatie	€ -	€ -	€ -
Co-productiekosten	€ 221.803	€ 50.000	€ 81.823
<u>totaal activiteitenlasten: materiële lasten</u>	€ 267.272	€ 136.250	€ 183.757
Rentebaten/-lasten	€ -	€ -	€ -
<u>totaal activiteitenlasten</u>	€ 558.644	€ 445.215	€ 468.629

FJ

23/45
